

МЗД Упатства

Обука на матичните лекари

Што е медицина заснована на докази?

Што се упатства за практикување медицина заснована на докази?

Што е медицина заснована на докази?

Совесно,
експлицитно и одговорно
користење на моментално најдобриот доказ што
ќе помогне да се донесе одлука околу грижата за
индивидуален пациент

Што е МБД?

Интегрирање на индивидуалното клиничко искуство и индивидуализиран пристап кон пациентот со моментално најдобриот доказ добиен од систематични истражувања, земајќи ги предвид преференциите на пациентот

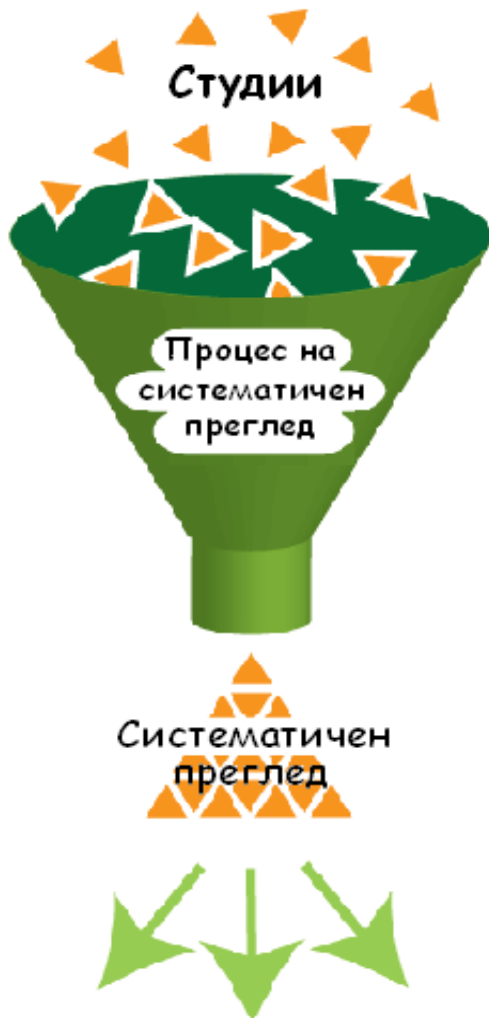

Sackett DL, Rosenberg WMC, Gray JAM, Haynes RB, Richardson WS: Evidence based medicine what it is and what it isn't. BMJ 1996;312:71-2

Што е моментално најдобар доказ?

- Последната информација од клинички релевантни и систематични прегледи за:
 - Точност и корисност на дијагностички методи, прогностички маркери, скрининг методи
 - Ефикасност и безбедност на терапевтски, рехабилитациони и превентивни мерки

Систематичен преглед – најдобар надворешен доказ

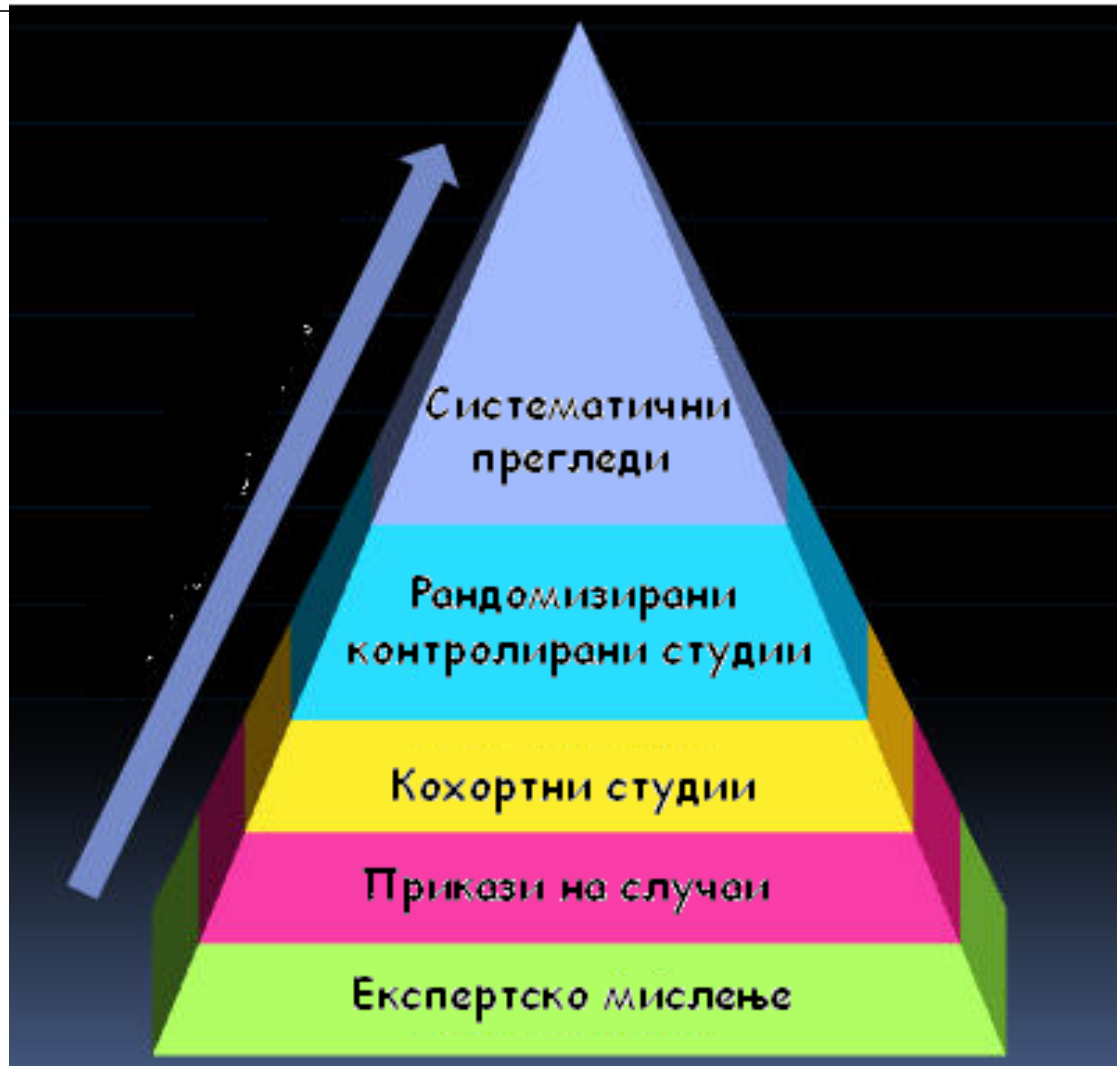

- Резиме на релевантни рандомизирани студии изведено на систематичен начин според:
 - Стриктни научни критериуми
 - Систематични и експлицитни методи на идентификација, селекција и критичка проценка на релевантни истражувања
 - Собирање и анализа на податците од тие студии

Ниво на доказ – ННД (ја одредува силината на доказот)

- ➔ Доказ А = мора да се постапува според препораката
 - ➔ Се засновува на повеќе рандомизирани студии или мета-анализи на рандомизирани, контролирани, високо квалитетни научни студии
- ➔ Доказ В = може да се постапува според препораката
 - ➔ Една рандомизирана студија или неколку високо квалитетни нерандомизирани студии
- ➔ Доказ С = може да се постапува според препораката, но потребни се уште студии
 - ➔ Барем една адекватна научна студија
- ➔ Доказ D = недоволно квалитетни докази
 - ➔ Консензуално мислење на експерти, студии на случаи или стандарди на грижа

Хиерархија на докази

Што се упатства за клиничка
пракса ?

Асирско упатство за лекување на забоболка

- Лек
 - Расипано пиво и масло помешај заедно. Баењето три пати ќе го изговориш, а потоа стави го лекот на забот
- Баење
 - О, црву што живееш во забното месо, нека Еа те столчи со силата на раката своја

Упатство за лекување на хипертензија кај стари лице

- Од колега, специјалист, интернист, експерт:
 - Хипертензијата кај лица постари од 65 години не треба да се лекува се` дури дијастолниот крвен притисок не надмине 100-105 mmHg, бидејќи нема да има добра перфузија на органите со пониски вредности
- Од МБД упатство
 - Резултатите од студиите со антихипертензивни лекови покажуваат поволни резултати во возрасната група од 65-80 години (ниво на доказ-А).

**Формалните и неформалните
упатства се основа на целата
клиничка пракса**

Во што е разликата меѓу трите упатства?

- Сите се базираат на некакви докази
 - **Асисрското**
 - Знаење
 - Искуство на ограничен број лица
 - **На лекарот специјалист, експерт**
 - Знаење
 - Искуство на ограничен број лица
 - Повеќе е мислење, отколку препорака заснована на докази

Во што е разликата меѓу трите упатства?

- МБД упатство
 - Базирано на научни докази добиени од студии спроведени со веродостојна научна методологија -> препораки во упатството -> одговори на дефинирано клиничко прашање
 - Степенување на силина на препораката

Што е МБД клиничко упатство

- Клинички упатства се систематично изработени препораки/тврдења кои им помагаат на пациентите во изборот на соодветна здравствена грижа во специфичните околности.

Institute of Medicine, 1991

Стожер на упатствата – Кохренова библиотека

the cochrane library

the best single source of reliable
evidence about the effects of health care

The Cochrane Library presents the work of
the Cochrane Collaboration and others
interested in assembling reliable
information to guide health-care decisions.

Зошто се потребни клиничките упатства?

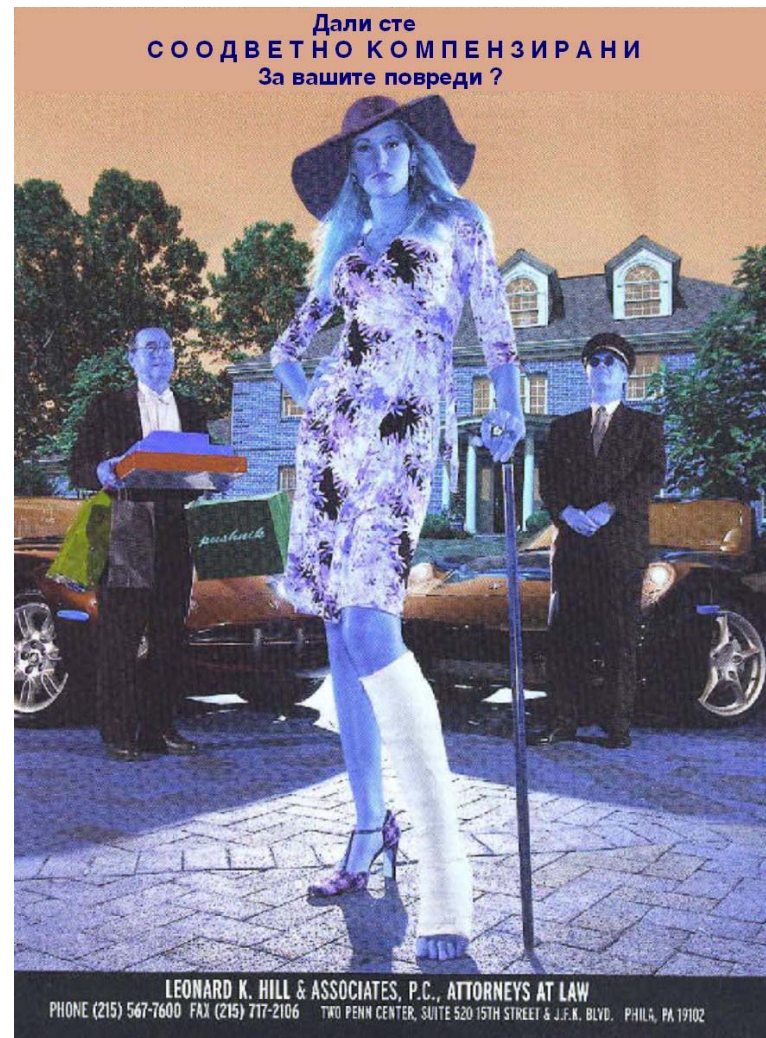
- Да дадат вистинска информација
- Да го олеснат донесувањето на клиничките одлуки во дијагностичкиот и терапискиот процес
- Да ја подобрат клиничката пракса
 - Даваат препораки за најдобрата клиничка пракса
 - Ги намалуваат варијациите во пружање на здравствената заштита во регион/држава

Зошто се потребни клиничките упатства?

- За да се применат во едукацијата на лекарите и на пациентите
- Да го подобрат искористувањет на ресурсите
 - Може да ги намалат или зголемат трошоците
- Ги поставуваат стандардите за здравствена заштита за цела област од медицината во цел регион/држава
- Ги идентифицираат непотребните процени или третмани

Зошто се потребни клиничките упатства?

- Ги идентифицираат штетите врз пациентите
- Ги заштитуваат лекарите од ризици од законска одговорност за негрижа

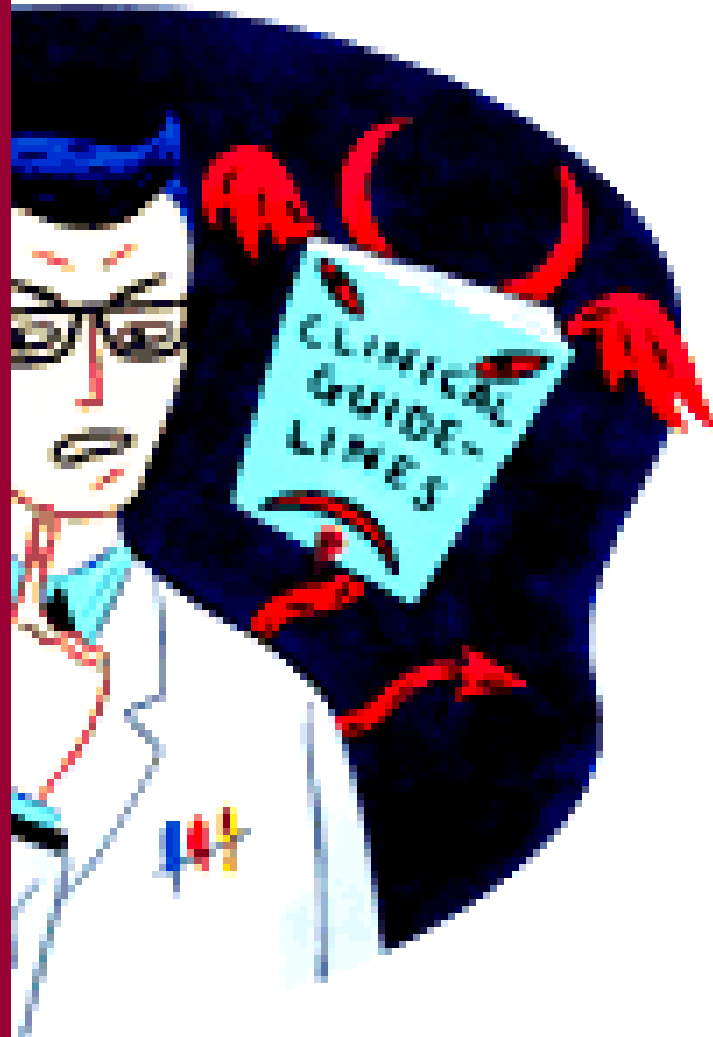

Процес на примена на упаствата

- Создавање на упатство
- Имплементација на упатство
 - Обука и едукација
 - Секое упатство, посебно
- Мониторирање на ефектите
- Евалуација на ефектите според однапред дефинирани индикатори

Примена на упатствата во праксата

Дали
упатствата
МОЖЕ
да ја променат
клиничката
пракса ?

Примена на упатствата во праксата

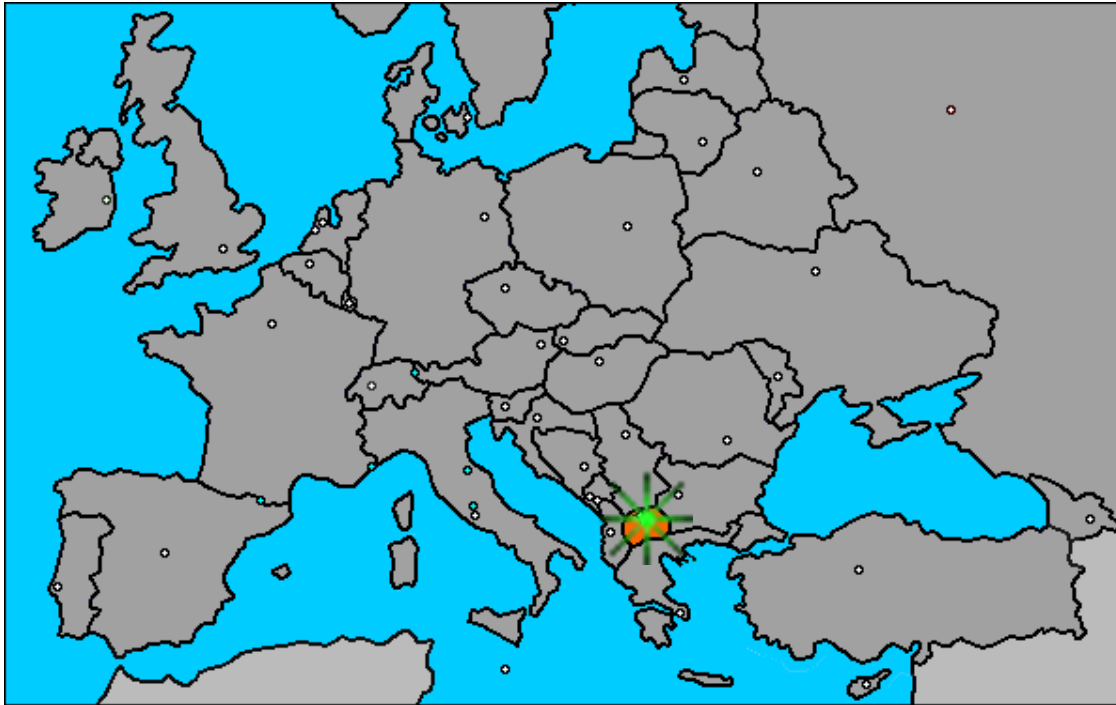

Упатствата
ТРЕБА
да ја променат
клиничката
пракса ?

СУМИРАНО

Упатствата за практикување
медицина заснова на докази
даваат

За заедницата

- Ефикасна и рационална здравствена заштита на населението
- Подобро искористување на ресурсите

За лекарите

1. Знаење за актуелно најдобрата нега
2. Квалитетни клинички одлуки
3. Заштита од неефикасен и потенцијално опасна постапка или третман
 - Заштита од ризици од законска одговорност за негрижа

За пациентите

1. Знаење да бараат и да добиваат актуелно најдобра здравствена заштита
2. Намалување на морбидитетот и морталитетот и подобар квалитет на живеење
3. Идентичен третман без оглед кој и каде ги лекува

